

Lossen coronabonds iets op?

In Europa wordt er gesteggeld over hoe de crisis moet worden aangepakt. Via coronabonds, eurobonds of misschien wel een eurofonds. Zijn dat de enige mogelijkheden of kan dat eleganter worden opgelost?

Sylvester Eijffinger,
hoogleraar financiële
economie Tilburg
University

‘**N**atuurlijk moeten we een warm hart hebben, maar we moeten ook het hoofd koel houden. Het is een verschrikkelijke situatie en we moeten helpen.’

‘Maar gemeenschappelijke schuld zoals coronabonds zijn eurobonds in vermomming. Ik heb vijftien jaar in het monetaire panel gezeten dat het Europees parlement adviseerde voor de dialoog met de ECB en

daar hebben landen zoals Italië, Spanje en Frankrijk altijd voor gemeenschappelijke schuld gepleit. Maar dan zonder Europese begroting en minister van financiën. Als je coronabonds invoert kom je daar nooit meer vanaf, kijk maar naar de ECB en het zogenaamd tijdelijke opkoopprogramma.’

‘Hulp via het ESM is ook geen goed idee, want dat is een lening en de landen waar de problemen nu het grootst zijn hebben al een veel te hoge schuld. Het moet dus in de vorm van een gift. Een ruimhartige, zeer gerichte gift. En het moet snel.’

Lex Hoogduin,
hoogleraar economie
aan de Rijksuniversiteit
Groningen

‘**D**eze situatie vraagt om een aanpak waarin landen alle uitgaven kunnen doen die nodig zijn en er tegelijkertijd niet een te groot beroep op de kapitaalmarkt wordt gepleegd.’

‘Nieuwe schulden zijn geen oplossing en onderlinge schulden al helemaal niet. Dat creëert tegenstellingen tussen landen en dat is politiek dynamiet. Maar ik ben bang dat

er uiteindelijk wel tot zoiets besloten gaat worden.’

‘Eigenlijk zouden landen bij hun eigen centrale bank een kredietfaciliteit van negen tot twaalf maanden moeten krijgen. Dat geldt dan voor alle eurolanden, ook Nederland zou de staatsschuld niet te ver moeten laten oplopen. Na die periode gaat het loket dicht en kunnen we in Europees verband kijken wat er met die kredietfaciliteit moet gebeuren. Net zoals met oorlogsschulden in het verleden. Je kunt die lening dan in het uiterste geval eeuwigdurend tegen 0% op de balans parkeren.’

Roelof Salomons,
hoogleraar financiële
markten in Groningen

‘**H**et gaat veel te lang duren als je nu de verschillen tussen het Noorden en Zuiden — geen eurobonds versus geen voorwaardelijkheid — met een compromis wilt gaan overbruggen. En het is bovendien ook nergens voor nodig.’

‘Er is voldoende vraag naar obligaties. Zelfs Italië kon deze week een obligatielening uitgeven. Centrale banken verschaffen liquiditeit en de ECB kan onder het PEPP nog meer

kopen. Dat drukt de rentes en schulden blijven zo betaalbaar. Een vicieuze cirkel blijft uit.’

‘Die nieuwe schuld komt er wel bij. Dat was al een probleem en nu alleen maar een iets groter probleem in de toekomst.’

‘Maar laten we eerlijk zijn. Die schulden zijn er al jaren en het gevolg van een gebrek aan groei. Dat is het echte probleem. Al decennia. Niet makkelijk op te lossen en prima om uit te stellen. Misschien moet er wel een jubeljaar komen. Beter dat beleggers daarvoor opdraaien dan de belastingbetaler.’